



Nro 3.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Januariusnak 10-dik napján 1794.
esztendőben.*

Spanyól Ország.

Barcellonából Spanyól Országának, 's nevezetessen Cataloniának nagy, népes, gazdag, szép, és mesterségesen meg erősített városából érkezett tudósítások szerént, minden dolgait, rendelkezéseit, és hadi készületeit úgy intézte *Don Ricardos* Spanyól hadi vezér, hogy ismét Fr. Országának napnyúgoti részébe üthessen, és ha lehetséges lehet, körme közé kerithesse *Perpignánt*, a' Roussiloni Grófságnak fő és igen erős városát, a' mellyre már régtől fogva sétozik. Az igaz, hogy, ha ezen fel tételében bődögülhatna, nemcsak a' Spanyól, hanem más Frantziák ellen ha-

hadakozó nemzeteknek is könnyitené előmeneteleket, kiváltképen, hogyha öszve tsatolhatná magát a' Rojalistákkal, kiknek számok nemtsak a' déli, hanem a' napnyúgoti Fr. Országban is erősen szaporodik. A' Spanyol táborozó sereg, a' királynak parantsolattya szerént, 70 ezer főre fog szaporittatni, a' ki leg közelebb azt hirdettette ki Orzágaiban, hogy, a' kik a' föld nép közül, hazájoknak védelmezésére fogják magokat ajánlani, és a' pártos Frantziák ellen fegyvert fognak, kenyerek, és napjában 5 réal, az az, 12 krajtzár zsóldjok fog lenni. A' leg közelebb táborba szállott Spanyol recruták közt vólt az az új regement is, mellyet *Duca Medina Celi*, igen gazdag Spanyol gavallér, tulajdon költségén állított fel a' királynak szolgálattyára, és valameddig tsak a' Frantziák ellen való háború tart, mind addig maga fog annak zsóldot adni. *Urgel* városába, melly ellen nagyon köszörülik fogaikat a' Frantzia patrioták, hat batallion gyalogság fog küldettetni őrizetbe. Múlt Novembernek végén hat transport hajót rakván meg a' Frantziák katonákkal, a' *Rosasi* környék felé küldötték, kétség kívül olly fel tétellel, hogy ottan ki szállithassák őket a' szárazra, és annyival bellyebb fúrthassák magokat Spanyol Országba; hanem bezzeg pórúl jártanak kakas uramék, mivel elől a' meg vonatott harang szóra öszve tsuportozott parasztság, hátul pedig égy Spanyol hadakozó hajó körül vette őket, 's mind egy lábíg el fogta.

Austriai Belgyiom.

Brüsszelből az iratik, hogy a' cantonirungba szállitatott Cs. K. seregeknél ismét nagy mozdulás tapasztaltatik, és a' mint a' készülletekből gyanítani lehet, *Jourdán* Frantzia Generál ellen vagon a' tzél fel tételve, a' ki a' kórmányára biztatott Frantzia patriota sereg közzül 16 ezer embert küldvén a' Normanniában lévő Rojalisták ellen, meg lehetőssen meg gyengítette magát. —

Sőt *Monsból* is az a' hir jöve hozzánk, hogy mi-
 nekutánna egynéhány hadi tanácsot tartott vól-
 na *Koburg* hertzeg a' Generálisokkal, közönséges
 parantsolatot küldött minden Cs. K. regementek-
 hez, hogy égyetlen eggy hadi tisztnak se adat-
 tasson szabadtság az el menetelre. Kétség kívül
 eggy olly hatalmas diversiót akar a' fő kórmá-
 nyozó vezér a' Frantziák ellen tenni, a' melly
 mind a' Rojalistáknak, mind a' *Rajna* mellett tá-
 borozó égyyesült seregeknek könnynebséget sze-
 rezzen. Sokan úgy gyanakodnak, hogy *Rysse*
 városa vagyon a' rostában, mellynek lakosait
 égyedül a' gvilottinétól, és a' revolutionalis sereg-
 nek kégyetienségétől való félelem tartoztatta ed-
 dig is a' Frantzia fejtelen fejektől való el szaka-
 dástól. Ha egyéb oka nem vólna is a' Frantzia
 nemzetnek a' kégyetlen uralkodók ellen való ki-
 kelésre, elegendő vólna az említett revolutiona-
 lis seregek gyakorlott sok törvénytelenése, a'
 melly égyik tartományból a' másikba menvén,
 immar sok ártatlan vért ontott ki. Múlt Novem-
 bernek végén egynéhány 100 ember menvén ezen
 zabolátlan seregből *Donauba*, sok el túrhéttelen
 törvényteleneséget gyakorlottanak annak lakosai
 ellen, 's igen kevésbe múlt el, hogy az ott fek-
 vő őrző katonák közt és köztök véres perpatvar
 nem támadott. Végtere a' lett belőie, hogy meg-
 űnvan a' N. Gyűlés az ezen sereg ellen ment sok
 panaszt, előjáróikat gvilottiniroztatta, magokat
 pedig a' katonákat, más regementek közzé olztat-
 ta. Utóllýára azt a' hirt is *Brüsszelből* vettük,
 hogy azoknak a' seregeknek, a' mellyek *Ostendébe*,
 's onnan *Tulonba* menni igyekeztenek, ellenkező pa-
 rantsolat küldetett, kiváltképen azon ókból, mi-
 vel ismét keménnyen fenik fogaiikat a' Frantziák
 napnyúgoti Flandria ellen, a' hol múlt ősszel any-
 nyi nyomait hagyták minden emberi érzékenysé-
 gel ellenkező kégyetlenségeknek. — Valamiké-
 pen *Brüsszelben*, úgy más Belgyiomi városokban
 is meg fogattatnak, 's őrizet alá adattatnak az
 olly idegenek, a' kik semmi tanúbizonyság leve-
 let nem mutathatnak jámbor viseletekről.

Nagy Britannia.

Közönségesen azt mondják a' *Londoni* levelek, hogy *Moira* Gróf, a' ki olly véggel botsá-
totta szélnek a' vitorláit, hogy Kis Britanniában,
ott a' hol lehet szárazra mennyen, 's tsatollya
magát öszve a' Rojalistákkal, ellenkező parantso-
latot vett, és mind ő, mind a' kórmányára bi-
zatott Anglus hajók és seregek vízfza tértek a'
Portsmuthi és Plymouthi ki kötő helyekbe, kö-
vetkezésképen, hogy jövő tavaszra halasztatott
légyen azon fontos tárgynak elzközlése. — Eggy
Bitte um Recht nevű fundamentomos törvény va-
gyon az Angliai constitutióban, a' melly által
égyátallyában meg tilaltatik a' lakosoknak sza-
bad akarat szerént való meg fogattatások, és meg
büntettetések. Ez a' törvény még I *Jakab* király
uralkodása alatt hozatott, az után következett
királyok alatt pedig, 's nevezetessen II *Károly*
idejében, az úgy nevezett *Habeas corpus Bill* tör-
vény által ismét, és ismét meg erősített, és
Scótiának Angliával lett öszve kaptsoltatásakor,
az elsőbre is ki terjesztetett. (*vid. Archenholtz*
Engelland T. I. p. 14. It. Wendeborn T. I. p. 4.)
Ez ellen a' közönséges törvény ellen fogattatván
meg a' Scótiában támadott revolúciónak fejei *Mui*
és *Palmer*, nem kevés érzékenység támadott a' sza-
badtságot szerető, és azt köröm szakadásig védel-
mező Brittusokban. Ahozképest *Lauderdale*, *She-*
ridan, és *Grey* Lord urak, mind hárman az An-
ti-ministerialis részről való *Dundas* Status titok-
nokhoz mentenek, 's a' nevezett Scótusoknak meg
fogattatások ellen keményen protestáltak, 's
egyízersmind azt kívánták, hogy a' törvény sze-
rént a' Parlamentom eleibe terjesztetne ez a' do-
log, mellyet meg is nyertenek.

Azoknak a' ki költözött nemes Frantziáknak,
a' kik *Moira* Generál kórmánya alá adták mago-
kat, 's velek égyütt Normandiába akartak men-
menni, zöld hajtókás veres forma ruhájok vagyon,
felső köntösöknek gombjaiban eggy kereszt illye-

tén alól irással; *pour la loi et le Roi*, az az: a' törvényért és a' királyért, és mintegy 500 főből állanak.

Ennekelötte néhány hólnapokkal, nemtsak igen kedvezni láttatott az északi Amerikai köz társaság a' Frantzia pártos nemzetnek; hanem ennekfelette, mint bizonyos dolog, úgy beszéltett, hogy miatta fegyvert ránt az Anglusok ellen. Most pedig ellenkező hirt hallottunk Amérikából, melly szerént Generál *Washington*, a' nevezett K. Társaság hadi dolgainak fő kórmányozója egy paransolatot tétetett közönségessé, mellyben minden Frantzia szolgálatban lévő Amérikánusok haza ellenségeinek lenni tartatnak. Égyszermind az is meg határoztatik, hogy a' melly Anglus hajót az Amerikai ki kötő helyektől három mélyföldnire veznek el a' Frantziák, leg ottan adattasson vissza törvényes urának.

Helvétzia.

Éggynéhány Genevai levelek bizonyosnak lenni mondják, sőt itten is közönségessen hirdették, hogy múlt hólnapnak 2-dik napján, vissza vetnék volna *Tulon* városát a' Frantziák, minekutánna, mind a' szárazon, mind a' tengeren nagy erővel mggtámadták volna azt. Mivel pedig még ekkorig semmi bizonyos tudositás nem érkezett ezen fontos történetről Olasz Országból: azért mi is, nem mint bizonyos dolgot, hanem mint tsupa hirt közöllyük Erdemes Olvasóinkal. — E' mellett, múlt hólnapnak 17-dik napján tartatott ülésben (és így 15 nappal azután, hogy *Tulon* vissza vétetnek lenni mondatik) azon panaszokodott *Barrere* a' N. Gyűlés előtt, hogy *Tulon* városának ostromoltatása, restesen, és nem úgy, mint kellene, folytattatik, égyszermind azt javasolta, hogy e' következő únszó irás küldetessen a' déli Frantzia tartományoknak lakosaihoz: „Polgárok! igen sokára halafztyátok a'

nemzetnek *Tulón* ellen való bosszúállását, *Tulón* még is fenn tartya a' fejét, és az ottan lévő idegen katonák nemtsak gúlyolnak titeket, hanem keménnyen fenyegetődznek, és semmit sem félnek tőletek. Eggy királyi zászló akadályotokra vagyon a' közép tengerre való nézésekben. Az északi Frantziák diadalmaskodtak, a' déli Frantzia tartományok nem akarnak előbb menni. Polgárok! hát ugyan hadi segítségre vagyon é szükségtek? hiszem ti azt igirtétek minékünk, hogy ti vissza fogjátok a' mi ki kötő helyeinknek és kereskedésünknek szabadságát szerzeni. A' királyoknak hadakozó seregei állanak előttetek. Vitézek! ti szabad emberek vagytok — marsirozzatok, reátok függesztette a' szabadság maga szeméit „ s. a. t. Hogyha tehát Decemb. 2 dik napján vissza vették volna *Tulón* városát a' Frantziák, bizonyossan égyszeribe Párisba repült volna annak hire, 's *Barrerne*nek vólt volna oka a' N. Gyűlés előtt való panaszolkodásra. A' mi több *Borros* és *Freron* nemzeti biztosok is azt irták Párisba Decemb. 9-dik napján, hogy lehetetlenség vólna a' *Tulón*ban lévő égyyesült seregeket számos vóltok miatt meg támadni. Ezt is hozzátelzik, hogy gyakorta való égygyütt beszélgetést tartanak *O Hara* Anglus vezérrel, kinek el fogatattása nem kevés kárára vagyon az Anglus seregeknek, és immár nagy árron is ki akarták ötöt váltani; mellyre azt a' választ adták a' Frantziák, hogy valameddig *Tulón*t vissza nem nyerik, addig *O Hárát* sem fogják el botsátani.

Frantzia Ország.

Még tsak képzelní sem lehet annál szörnyübb kegyetlenséget, mellyet a' Frantzia nemzeti biztosok, néhai *Lyonban*, most pedig *Ville-affran*chiban, az az, a' meg szabadittatott városban végbe visznek, nem embert, hanem fene állatot illet az ilyen tselekedet. Nemhogy a' meg vilá-

gosodott 18. dik; de még a' leg durvább 's pal-
lérozatlanabb századok sem mutathatnak illeten
kemény büntetést, 's bosszú-állást. Közelebb múlt
hólnapnak 4. dik napján ilyen foglalatú levelet
küldött a' *Lyon*i revolutionális, avagy büntető
széknek előülője a' Párisi N. Gyűléshez: „Imé
meg küldöm az itten gvillotiniroztatott személy-
lyeknek második laistromát, kiknek számok 113 ra
megyen. Reményilem, hogy a' N. Gyűlés töké-
letes meg elégedéssel fogja a' revolutionális szék-
nek azt a' munkásságát tapasztalni, melly szerént
azoknak a' patriotáknak árnyékaikat bosszúllya
meg, a' kik ezen Sodomában meg gyilkoltattak.
Nem sokára nagyobb igazságos dolgok fognak kö-
vetkezni, négy, avagy öt száz tömlötzben ülő
contrarevolutionisták fogják rövid idő alatt go-
noszságoknak jutalmát el venni. Éggyetlen egy
villám fogja töllök e' földet meg tiltítani. Vaj-
ha minden hozzájok hasonlók olly hirtelen öszve
rontattatnak, és példaúl lennének e' világnak!
Vajha minden pártosok egy menykő ütés által
verettetnének agyon! vajha minden rosszul gon-
dolkozókat meg rettentené ez a' nevezetes nap!
vajha minden republicánusoknak szíveiket megerő-
sithetné! — Alhatatosan jelentem, polgári elő-
járó tenéked, hogy minekutánna a' gonoszság a'
pokolra alá fog szállani, és az emberiség fel fog
elevenedni, akkor fog a' virtus innepet szentel-
ni. „ s. a. t.

A' szegény *Lyon*beliek követséget küldvén Pá-
risba, illeten érzékeny ki fejezésekkel kértének
magoknak botsánatot a' N. Gyűléstől: „Immár
400 gvillotiniroztatott meg közzülünk, és a' mint
hallyuk, e' folyó hólnapnak közepéig 4000 fog
külömb-külömb féle halálnak neme által a' más
világra küldettetni. Törvény szerzők! hányszor
nem emlékeztettetek minket a' természetnek pa-
rantsolattyaira, és az erköltsi tudományak sar-
kalatos tikkelyeire — lehetetlen, hogy az em-
beriségnek magva egészlen meg fojtattatva legyen
sziveitekben s. a. t. De ezen esedezésnek épen

annyi hafzna vólt, mint a' tégla mosatásának, mindnyájan meg átkodtanak a' N. képviselői *Robertspierre*nek tanács-adására, a' ki leg inkább javasolta a' pártosokkal való kemény bánást. — Ezen alkalmatossággal azok a' Párisi lakosok is esedeztének, a' kiknek férjeik és rokonaik tsupán gyanúságból fogattattak meg, 's vettettek tömlötzre; de valamint amazok, úgy ezek is üres válasszal mentenek el a' N. Gyűlés elől, 's legottan a' végeztetett el, hogy a' fogságba ütöknék titkos meg vizsgáltságokra, olly biztosok rendeltetessenek ki, kiknek neveiket senki ki ne tanulhassa.

¹ *Collot d' Herbois*, a' ki Lyonból Párisba visszament, hofzasan elő beszélette azon városnak elenvaló környülállásait, 's a' biráknak tselekedeteiket: Nem fog *úgymond*, az ottan ki ontattott véren az emberiség szánakozni, hogy sokkal könnyebb 's rövidebb út és mód vólna a' pártosoknak büntetésekre az ágyúval való agyon lövöldöztetés, mint a' gvillotiniroztatás, és hogy önnön magok a' bünösök is inkább válassztyák magoknak az elsőbb halálnak nemét. Az illyetén világból való ki végeztetésnek módja, mellyet sokan kégyetlenségnek lenni tartanak szükséges a' birákra nézve. A' ki a' pártosokon könyörül, eljensége a' szabadságnak. — Végtére azt kívánta *Collot d' Herbois*, hogy minden Párisba szökött Lyonbeliek kerestessenek fel, 's fogattassanak meg, éggyszersmind hagyattasson jóvá az ott lévő biztosoknak tselekedetek, mellyet bé is telylyesített a' N. Gyűlés.

A' Lyonban gvillotiniroztatottak közt sok nevezetes és fő rangú emberek, gazdag kereskedők, és ifabrikánsok vóltanak. Múlt Novemb. 6 dik napján 70 ember áldoztatott fel ezen gonofz alkotmányon, 7 dik 3; 9 dik 10; 10 dik ismét 10; 's az után tsak nem minden nap 10, 20, sőt 30 személy is. Éggy *Loyer* nevezetű tanácsos urat vesztő piatzig kisírte hűséges hitves társa, holott

a' leg érzékenyebb ki fejezésekkel való beszédet mondott a' jelenlévő katonákhoz és néző sokasághoz. A' többi közt: Én vagyok, *úgymond*, az, a' ki a' N. Gyűlés ellen való fegyver fogásra vettem férjemet, tehát nem ötet, hanem engemet, mint bűnöst öllyetek meg. Beszédének végzése után a' gyillotin deszkájára kötöztetett férjére borúlván, sűrű könnyekkel áztatta kedves férjének testét. (A' gyillotinének, és az ahoz tartozó eszközöknek le ábrázolását meg küldöttem múlt elz- tendő vége felé Erd. Olvasóimnak, meg fogom mostan jött új Olvasóimnak is, mihelyt mostani ügyes bajos dolgaim tágúlnak, küldeni) A' minden emberi érzékenység nélkül való barbarusok meg ragadván ezt az ártatlan asszony személyt levetették a' gyillotine alkotmányáról, a' ki hazamenvén, magát meg ölte. — Eggy *Favre* nevű ugyan akkor gyillotinirozott nevezetes embernek a' felesége más nap a' *Rhodanus* folyó vizbe ölte magát. *Rozies* Apátúr, a' ki a' földművelésről írott halznos munkája által igen nevezetessé tette magát a' tudós világ előtt, eggy bombi golyóbis- sal lövetett agyon fekvő nyolczolyájában. Hasonló szerentsétlenség érdeklette Lyon városának több nevezetes embereit is. A' még tömlötzben lévőknek számok reá megyen 6000 főre, kik között nem kevés catholicus és protestáns papok talál- tainak. Azoknak is, a' kik fegyvert nem fogta- nak a' Frantzia republica ellen minden vagyonok zsákmányra vettetik. Eggy *Vincent* nevezetű gaz- dag kereskedő, a' ki minden kintsét Angliába és Hollandiába küldötte, kéntelen vólt az arról a- dattatott assecurans levelet a' nemzeti biztosok- nak által adni.

A' *Rajna* és *Mosla* mellyékén fekvő Fr. tábo- rokhoz küldetett nemzeti képviselők, *Lebas*, és *St. Just* halván, hogy ama hires, nevezetes ex- pap, és most a' revolutionalis széknél közönsé- ges vádoló, *Schneider Eulogius*, rendkívül való pompával, hat lovas hintón ment vólna bé *Strafz- burgba*, azt végzették, hogy mivel ő azon tsele-

kedete által igen meg sértette a' Fr. nemzet erköltseinek és constitutiójának égygyüségét, reggeli 10 órától fogva, dél után 2 óráig állyon a' gvilotine alkotmányán, annakutána pedig égygyik brigadától a' másikkhoz húzzoltasson, a' melly szententzia végbe is vitettetett Dec. 14-dik napján.

Olasz Ország.

Fülébe menvén *Paoli* Generálnak, Korsika mostani nagy bálványának, hogy a' N. Gyűlésnek biztosai igen kégyetlenül bántanak légyen a' *Bástiában* lévő Korsikanusokkal, ő is tromfal ütötte vissza a' tromfot, és azon szigetnek *Corte* nevű erős városkájában 10 fogoly Frantziát akalztattott fel Novemb. 20-dik napján, de koránt sem a' rendes hóhér által, hanem égygyik Frantziát a' másik által sórral az utólsóig, a' kit agyon lövetett, hogy ekképen halálukhoz közelgetvén tanulják meg, hogy a' Frantzia revolutió éppen a' legyen maga valóságában, a' mit ők itten égygynehány hazájokfiaival végbe vinni kéntelenítették.

Lengyel Ország.

A' *Grodnoi* közönséges Gyűlésnek végzése szerént, minden Lengyel Országban tartozkodó kiköltözött Frantziáknak le kellett a' hitet arra tenni, hogy ők mind addig, mig hazájokban vissza szereztek a' békesség, tsendessen fogják ottan magokat viselni; és hogy ők nem a' törvénytelen N. Gyűlésnek, hanem XVII *Lajos* királynak jobbágyai kívánnak lenni, és ezt, 's nem mást, ismerik igaz és törvényes uroknak. Ezen kötelességeket múlt hólnapnak 14-dik napján 191 Frantziák vitték végbe a' jó polgári rendtartásra ügyelő commissiónak mostani Előülője *Alexandrovich* úr előtt. Vóltanak mindazonáltal nem kevesen olly meg átalkodott emberek is közöttök, a' kik kézzebbek vóltak Lengyel Országból ki bújdosni,

mint XVII Lajos hűségére meg esküdni. Következett napon, u. m. Decemb. 15-dik napján volt az a' nevezetes nap Lengyel Országban, mellyen minden hadi és polgári tiszttviselőknak meg kellett az új constitutióra esküdni. — Az elsőbbek *Ozaróvsky* korona fő vezér úr előtt, az utolsóbbak pedig *Moszzinszky* korona nagy Marsal úr előtt vitték ezen kötelességeiket végbe.

Béts.

Következendő Generál Májorok tétettek & Császári 's Királyi Felsége által Feldmarsallájtinnantokká: *Károly* Austriai fő hertzeg, Austriai Belgyiomnak fő kórmányozója; *Kesborn*, *Ayrenhoff*, *Schlaun*, *Brunner*, *Jordis*, *Hutten*, *Schmerzing*, *Lilien Fridrik*, *Fábry*, *Gr. Sztáray*, *Gvozdanovich*, *Colli*, és *Ottó*; Generál Májorokká pedig következő Obesterek: *Barkó* Ferentz fő hertzeg Rgttől; *Zopf* d' Altontól, *Montfrault* Coloredó Jóseftől; *Baader* Húftól; *Keim* Bendertől; *Otskay* Ferdinánd fő hertzegtől; *Kerpen* Deutschmeistertől; *Kovachevich* a' Gradiskánusoktól; *Baillet* Klébektől; *Salis* Stuartól; *Bajalich* a' Szluini vég helyiektől; *Roszelmini* a' Császár gyalogjaitól; *Linden* Kaunitztól; *Ott* Sándor Leopold huszár regementéből; *Kollowrát* Jordistól; *Herbert* a' második Banális regementől, *Sporck* a' Toskánai nagy hertzegtől; *Roth* Wallistól; *Cantu* Belgiojósótól; és *Schlegelhofer* Terczytól.

Múlt hólnapnak 19-dik napján vala azoknak az arany és ezüst jutalom pénzeknek ki osztogatatása, mellyeket halhatatlan emlékezetű II Jósef Császár rendelt vala a' múlt Török háborúban azoknak a' vitézeknek meg jutalmaztatásokra, a' kik magokat mások felett meg különböztetik az ellenség ellen való viadalban. Illyetén jutalmaztató 30 arany, és 119 ezüst pénzek osztattanak ki a' nevezett napon, az egész *Wurmser* kórmánya alatt lévő hadi seregeknek jelenlétekben. Ezekből *Preusz* gyalog regementének 1 arany, és 3

ezüst; *Pelegri* regementyének 1 arany, 3 ezüst; *Császár* gyalog regementyének 3 arany 7 ezüst; *Lascy* regementyének 2 ezüst; *Olivier Wallis* regementyének 2 arany, 16 ezüst; *Gyulay Sámuel* regementyének 3 arany, 11 ezüst; Gróf *Gyulay* szabad seregének 1 arany, 6 ezüst; a' *Horváth Országi* égyyesült batalionnak 1 arany, 1 ezüst; *Wurmser* szabad seregének 1 arany, 4 ezüst; a' *Szerviai* szabad seregnek 1 arany, 1 ezüst; *Czok granatéros* batalionnyának 2 ezüst; *Rödel* batalionnyának 2 arany, 3 ezüst; *Ferdinánd* fő herceg magyar gyalog regementyének 4 arany, 12 ezüst; a' *Székely* gyalogságnak 2 arany, 4 ezüst; az *Oláh* batallionnak 1 arany, 3 ezüst; a' *pattantyús* seregek 3 arany, 10 ezüst; a' *Sándor Leopold* fő herceg huszár regementyének 12 ezüst; *Erdödy* huszárjainak 2 arany, 7 ezüst; a' *Székely* huszároknak 1 arany, 2 ezüst; a' *Mack* vasas regementyének 2 ezüst; a' *Császár* dragonyos regementének 1 arany, 5 ezüst; a' *Waldeck* dragonyosainak 3 ezüst medaillák, avagy meg jutalmaztató 's emlékeztető pénzek ajándékoztattak, Fejedelmekhez, 's hazájokhoz mutatott szembe ötlő vitézségéért.

Német Birodalom.

Berlinből érkezett tudósítások szerént *Fridrik* korona örökös hertzeg múlt hólnapnak 24 ik napján szerkeztettetett ölzve, el jegyzett mátkájával a' *Meklenburg Strelitzi* hertzeg kis asszonnyal *Lovisával*; testvér öttse *Lajos* hertzeg pedig, harmad nappal az után, u. m. Decemb. 26-dik napján, ugyan a' *Meklenburg - Strelitzi* hertzeg kis asszonnyal, az elsőbbnek testvérével *Friderikával*. Mind kettőnek gazdag gyöngyöket és betses köveket küldött az Angliai királyné, a' *Meklenburg Strelitzi* uralkodó hertzegnek, e' két mostan ölzve párositatott hertzeg asszonyok édes attyoknak testvére. Felettébb ditsirik a' *Berliniek* e' két anyali hertzeg asszonynak virtusait, kiváltképen nyájás le erezkedéseket, és alázatosságokat, melly

két nevezetes virtus hasonló a' vasat magához vonzó mágneshez. Talám nem vétek vele, hogyha a' Prussiai tartományokban szokásban lévő párosításnak módját itten elő befzéllem. Ottan sohasemki lakadalmat nem szokott ütni, hanem dél után 3 avagy 4 órakor öszve gyűlnek a' menyasszony szülei házánál a' pap, a' völegény, 's ezeknek egy két rokonaik és baráttyaik, az egész vendégség egy 's két tallze kafféből, és egy kevés süteményből áll. Az ezzel való lakás közben ki áll a' pap, elő hívja a' mátkás személlyeket, gyűrűket vált, és kezet fogatván a' mátkákkal rövid imádsága után, meg áldja őket.

Török Ország.

Konstántzinápolyból leg közelebb hozzánk érkezett levelek arról tudósítanak bennünket, hogy ama hires *Mahmed Scutari Basa*, kevés számból álló, de igen hiv embereivel kösziklán épült kastélyából ki ütvén, az ellene küldetett Basát, tulajdon testvér bátyját el fogta, hadi népét pedig rész szerént le nyakazta, rész szerént széllyel szórta. Sokkal veszedelmesebb ellensége támadott mostanában a' Konstántzinápolyi udvarnak egy Arabiai nevezetes emberben *Scheych Hujabiban*, a' ki nemtsak az Osmani birodalomnak, hanem a' Mahometána vallásnak is végső veszedelmet okozhat. Ez a' pártos Arabs egy átallyában tagadja Mahomet Prófétának Istentől lett küldtetését, a' Kóránnak menyei sugallásból lett készitetését, a' móséknak, avagy török templomoknak, és a' közönséges isteni tiszteletnek szükséges vóltokat, és ő a' patriárkáknak égyügyü szokásaikat akarván követni, követőivel égyetemben a' szabad ég alatt szokott imádkozni. Édes attya, egy 90 esztendőös öreg ember ezen új vallásnak szerzője, a' ki is annak sarkalatosabb tikkelyeit egy törvény forma könyvbe foglalván bé, elsőben tsak háza népének, annakutánna pedig egész nemzetének ki jelentette, és hirtelen számos követőket kapott, kikkel égyütt Mekka és Bassora közt sá-

torozván, félő, hogy a' Mekkában és Medinában lévő nagy kintset előbb vagy később magáévá tegye.

Hadi Történetek.

A' múlt hólnapnak végén, és e' folyónak kezdetében történt hadi dolgokról mély halgatás vagyon közöttünk, a' mellyet sok újságon kapó emberek rossz jelenségre magyaráznak.

Hanauból illyetén foglalható irás érkezett Decemb. 30-dik napján közinkbe, hogy az Austriai seregeket, felettébb nagy erővel és dühösséggel támadták legyen meg a' kakasok, és hogy már most nem mi, hanem ők kukorikolynak *Alsáziában*, hanem más ugyan onnan, 's később érkezett levelekből értyük, hogy noha eleintén Szerentsések vóltanak is a' kakasok, és nemtsak a' Cs. K., hanem a' Prussiai seregeket is jó darabon vissza nyomták; de éggyszeriben meg fordulván a' Szerentsének kotzkája, múlt hólnapnak utolsó napján, tökéletes győzedelmet vettének rajtuk a' *Brunsvigiai* hertzeg és Gr. *Wurmser*. — Minthogy sem éggyk, sem másik történetről még eddig semmi tudósítást ki nem adott a' *Bétsi* hadi Tanács, mi is sem éggyknek, sem másiknak hitelt nem adunk, hanem addig, míg bizonyosabb tudósítást vennénk, függőbe tartjuk itélet tételünket.

Gróf *Wurmser*ről a' vagyon az udvari újság levelekben, hogy ő rész szerént az ellenség soksága, rész szerént az útaknak alkalmatlansága miatt súllyossá tétetett tábori eleségeknék hordása által indittatván egélz *Germersheimig* vissza vonta a' kórmányára bizattatott Cs. Kir. hadi seregeket.

Önnön maga Gr. *Wurmser* lovas hadi vezér azt írja *Schwetzingeni* kvártélyából Jan. 1-ső napján (*Schwetzingen* a' Palatinátusi választó Fejedelemnek nyári mulató és lakó helye *Heidelberg*hoz egy mélyföldnire) a' mint a' tegnapi elötti udvari újság levelekben világosan ki vagyon tétetve, hogy a' kórmánya alatt lévő Cs. K. hadi

seregek a' *Rajna* vizének jobb partyán táboroznak, hogy *Manheimba* 2 batallion gyalogságot, egy osztály lovasságot, és eggynehány ágyúkat, *Filipsburgba* egy batalliont, *Fort - Louisbe* pedig 3 batalliont és szükséges ártilleriát küldött őrizetbe; hogy a' Frantzia tábornak jobb szárnya *Spiránál*, bal szárnya pedig *Maykamnál* fekszik.

Koburg hertzeg azt a' jelentést teszi *Monst* kvártélyából, Decemb. 28-dik napján, hogy a' *Stuárt* regementének *Obestere B. Salis* (már most Generál Májor) tudósítván, hogy *Bocscheppi* Fr. őrizetnek nagy része, az előtt negyed nappal onnan ki marsirozott, és mintegy 70 vagy 80 maradott légyen ottan egy Fr. kapitánnyal, a' ki gyakorta bé tsapott immár az *Austriai Flandriának* határain, és mint valamelly tolvaj égette 's pusztította a' szegény lakosoknak hajlékaikat, a' nevezett hólnapnak 25-dik napján két oldalról küldött ellenek; hanem vitézeinknek oda lett érkezésekkel mingyárt lárma esvén, mind a' Frantzia kapitány, mind katonái el futottak, és tsak 12 ember maradt közzülök hátra, a' kik vitézeinkre tüzet adtak ugyan elsőben, de körül kerítettvén a' miéink által, kettőn kívül mind el fogattattak; részünkről pedig semmi kár nem esett.

A' *Madrittban* múlt Novemb. 29-dik napján költ levelek arról tudósítanak bennünket, hogy a' Portugalliai segítő sereg, mellynek száma 5500 főre tételik, Spanyól Országba érkezvén *Rosas* vidékén szállítatott téli kvártélyba, el múltván az esztendőnek az a' izikkelye, a' mellyben táborba lehetne nékiek az ellenség ellen szállani. Még akkor bizonyos nem vólt, egészen a' *Don Ricardos* Generál corpusához fog é azon Portugalliai sereg kaptasoltatni, vagy pedig *Tulónba* küldettetni, a' hová már annakelőtte 600 Portugalliai katonák el mentenek az oda rendeltetett Spanyól seregekkel egyetemben? Nem lehetvén szerentséje *Ricardos* Generálnak *Perpignan* meg vételéhez, és tartván a' számos ellenségnek tsalárd szándékától, egészen a' Spanyól földre vonta magát

vissza, és a' *Bellegardi* erősséget ki vévén, minden ekkorig általa el vétetett városokat és környékeket el hagyta. Ugyan azon *Madritti* levélből olvassuk, hogy a' Spanyolok 6000 embert vesztettének legyen el a' múlt nyáron, ide nem számálván azon 10 ezer beteget, a' kik még mostan is az ispotályokban fekszenek. A' Frantziák vesztése sem ment kevesebre, kiváltképen, hogyha az el szökött katonáknak számát is hozzá vetendjük.

Már most semmi kétségünk nem lehet *Tulón* városának a' Frantziák által lett vissza vétetetéséről. Ekképen adja elő ezen történetet a' *Bétsi* udvari újság: Néhány *Tulónból* Decemb. 22-dik és több következő napjain *Livornóba* érkezett hajók, azt a' szomorú hirt vitték oda, hogy minekutánna a' *Tulón* előtt fekvő Frantzia patrióta seregek rendkívül meg szaporodtanak volna, Dec. 17-dik napján égyfzersmind minden külső erősségekre nagy erővel rohantak, azokat el foglalták, és ámbár a' benn lévő égyyesült seregek egész erejeket ellenek fordították legyen is, de még sem álhattak ellenek. Arra való nézve jobbnak lenni állították az égyyesült Anglus-Spanyól flottának kormányozói a' *Tulóni* kikötő helyet oda hagyni, mint mind magokat, mind másokat el kerülhetetlen veszedelembe ejteni. Így lévén a' dolog, tábori eleségeiket, munitzióikat, és a' királyt kívánó lakosokat hajókra rakván, és a' Fr. hajókat, mellyeket a' hajós legényeknek nem lételek miatt el vinni lehetetlenség vólt, nem különben a' magazinumokat fel gyújtván, által engedték a' Fr. patrióta seregeknek a' várost, magok pedig minden hozzá tartozandókkal égygyütt el mentek onnan. Reményljük, hogy ezen történetnek körülállásait bővebben közölhettyük ennekutánna Érd. Olvasóinkal; azt mindazáltal előre képzelhettyük, hogy valamiképen *Lyonban*, úgy *Tulónban* is dolga leszen a' gvilotinének.